

Tuberkulosebekæmpelse i det uafhængige Indien 1948-78

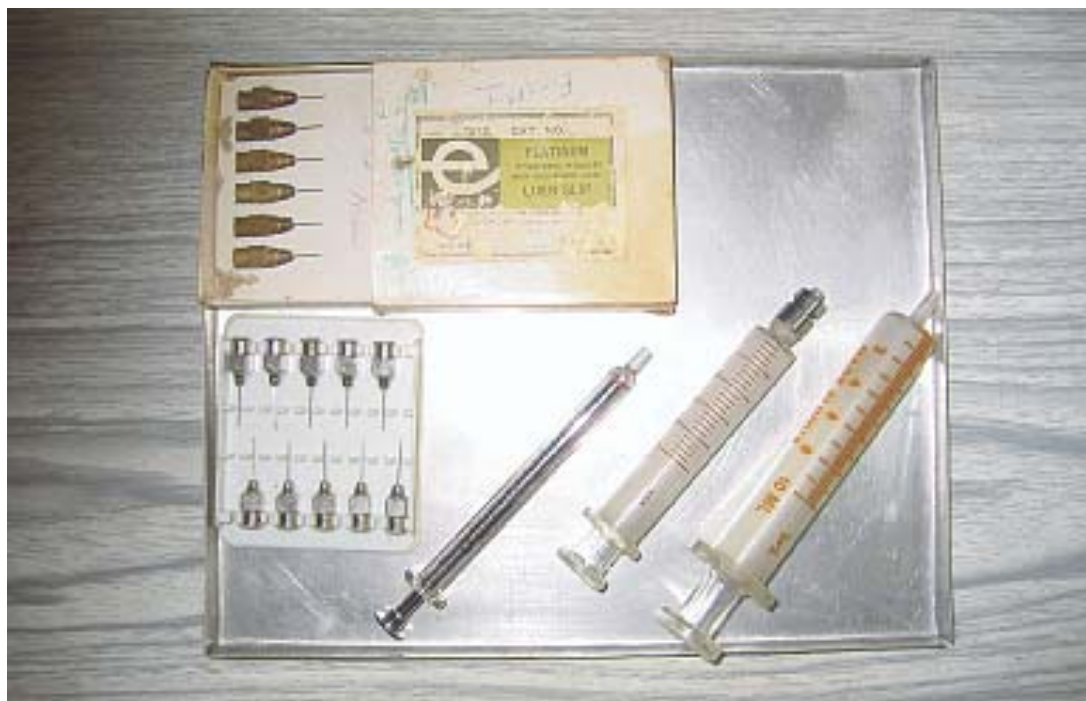
Af projektleder, lektor, ph.d., Niels Brimnes, Institut for Historie og Områdestudier, Aarhus Universitet

Landbaseret projekt, Indien

Forskningsprojektet bestod af to forskningsrejser, hvor det var hensigten, at jeg skulle indsamle arkivmateriale til belysning af tuberkulosebekæmpelsens historie i Indien, og i den forbindelse også det danske bidrag hertil. Forskningsrejserne var finansieret af Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation, og den forskningstid, jeg har brugt til projektet, er min regulære forskningstid på Aarhus Universitet.

Den første rejse gik til WHO's arkiv i Geneve og fandt sted allerede inden, Galathea 3 stævnedes ud, nemlig i juni 2006. Det var et meget udbytterigt arkivophold på 10 dage. Hovedresultatet var, at jeg fik ny viden om WHO's overordnede strategi mod tuberkulose efter 2. Verdenskrig. Jeg fandt især materiale om den kontroversielle BCG-vaccine. Den vaccine blev indført i Indien fra 1949 i kraft af en international kampagne, som var ledet af skandinaviske læger og sygeplejersker. Jeg fandt især materiale om en stor undersøgelse af BCG-vaccinen fra Chingleput i Sydindien, som fandt sted i perioden 1968-1980. Undersøgelsen såede betydelig tvivl om, hvorvidt

Kanyler mv. anvendt i forbindelse med den store BCG 'fields trial' i 1968. Foto: Niels Brimnes

vaccinen overhovedet havde en virkning i fattige, tropiske lande.

I oktober 2006 gennemførtes så et fire ugers ophold ved *Indian Institute of Technology* i Chennai (Madras) i Sydindien. Dette ophold var også meget udbytterigt. Sammen med professor V. R. Muraleedharan indsamlede jeg materiale om den omtalte Chingleput-undersøgelse og ikke mindst om den betydelige modstand, der var i delstaten Madras (nu Tamil Nadu) mod indførelse af BCG-vaccination omkring 1950. Jeg var især heldig at finde frem til det tidsskrift – *People's Health* – som var talerør for modstanden. Det har ikke været muligt for mig at lokalisere dette tidsskrift på arkiver eller biblioteker uden for Indien.

Resultaterne fra opholdet i Chennai er i vidt omfang forsøgt formidlet på www.galathea3.dk (>Forskning>Kultur og historie>Tuberkulosebekæmpelse), og projektet har været genstand for en artikel i Weekendavisen (i sektionen *Ideer*). I forlængelse af Weekendavisens artikel kom jeg i forbindelse med Christian Munthe-Fog, den danske læge, der ledede vaccinationskampagnen i Madras omkring 1950.

Efterfølgende har såvel Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation og Aarhus Universitets Forskningsfond støttet et gæsteophold på *Institute of the History of Medicine* på *Johns Hopkins University*, Baltimore (USA). Dette ophold, som dog ikke har noget med Galathea 3 at gøre, har gjort det muligt for mig at bearbejde en del af det indsamlede materiale og at supplere det med materiale fra UNICEFs arkiv i New York.

Jeg har netop færdiggjort en engelsksproget videnskabelig artikel om BCG-vaccinens historie siden 1948, og jeg arbejder i øjeblikket på endnu en engelsksproget artikel om den indiske modstand mod vaccinen. Disse artikler såvel som den forskning, jeg har udført i forbindelse med Galathea 3, er led i et større forskningsprojekt om tuberkulosebekæmpelse i Indien i det 20. århundrede. Tilknytningen til Galathea 3 har bragt min forskning væsentlige skridt videre.